

PRIRODA BIBLIJE

(MBS 030)

Jer svako je telo kao trava i sva slava čovečija kao cvet od trave: usahnu trava i cvet njezin otpade, ali Reč Gospodnja ostaje doveka, a ta reč jest evanđelje koje vam je navešteno (I Petrova 1:24-25).

UVOD

Ova studija će gledati u Pisma da vidi šta Biblija ima da kaže o samoj sebi i da naglasi njenu jedinstvenost. Ovu temu ćemo proučavati u četiri primarna područja: termini Biblije; stavovi prema Bibliji; čuda iz Biblije; i natprirodno poreklo Biblije.

I. TERMINI BIBLIJE

Prvo područje će biti u tome da ocrtamo određene posebne termine, odnosno terminologiju. Što se tiče Svetih Spisa kojima se priklanjamo, postoje četiri glavna termina:

A. Biblija

Prvi termin je najuobičajeniji termin, reč Biblija. Naša Srpska reč Biblija dolazi od Grčke reči **Bibrios**, što znači Svitak ili Knjiga. Reč **Bibrios** je korišćena u Grčkom tekstu u Luka 4:17, gde se posebno odnosi na Svitak proroka Isajije. Kada govorimo reč Biblija, mi u stvari naglašavamo da su spisi delo koje nam u originalu dolazi u formi svitaka ili, u nešto novije vreme ljudske istorije, u formi knjiga.

B. Spisi

Drugi jako važan i uobičajen termin jeste reč Spisi. Srpska reč Spisi je zapravo prevod grčke reči **grafei**, što doslovno znači Pisanja ili Spisi. Ta reč se koristi i za ovosvetske spise i za Svetе Spise. U Bibliji se ta reč posebno koristi za knjige koje se smatraju svetima, knjige na koje se gleda kao na jedinstvene i inspirisane od samog Boga; na primer, u Rimljanima 3:4, termin **grafo** se koristi posebno za Stari Zavet, u primeru kada Pavle kaže: kao što je zapisano, a onda kreće da citira Psalm 54. U 2. Timoteju 3:16, opet se koristi u vezi sa Starim Zavetom. U 2. Petrovoj 3:16, potpuno ista reč **grafei** ili 'spisi', koja se koristi za Stari Zavet, takođe se koristi i za Pavlovo pisanje. Ono što ovde treba pažljivo da uočimo jeste da je Petar, koji je imao neslaganje sa Pavlom, u Galaćanima 2, kroz vreme počeo da shvata da su Pavlovi zapisi Spisi. Sama činjenica da on koristi isti termin koji Jevreji koriste kada govore o Starom Zavetu, pokazuje nam da Petar Pavlove zapise smatra jednakonadahnutima kao i Stari Zavet.

Reč Biblija naglašava koncept 'svitka' ili 'knjige' kao pisanog otkrivenja koje nam je dao Bog, dok reč za Spise, **grafei**, naglašava da su ti sveti svitci ili svete knjige uistinu nadahnute od Boga.

C. Reč Božija

Treći termin, Reč Božija, je jako uobičajena zamena za reči Biblija ili Spisi. U samoj Bibliji, izraz Reč Božija koristi se i u Starom i u Novom Zavetu, da bi se naglasilo otkrivenje Božije u pisanoj formi. Ključni Grčki termin je *logos*, a to znači reč.

U Matej 15:6 izraz **Reč Božija** posebno je korišćen za Mojsijev zakon. U Jovan 10:35, izraz se koristi za Stari Zavet. U Rimljanima 3:2 **logion** je prevedeno kao proroštva ili objave. U Jevrejima 4:12, izraz **Reč Božija** koristi se za svo pismo i Starog i Novog Zaveta.

D. Zavet (engleska reč koja se ovde koristi je Testament)

Četvrti termin je 'Zavet'. Ovo baš i nije tako uobičajen termin, barem ne toliko koliko su to reči Biblija, Pisma ili Spisi i Reč Božija. Termin Zavet u svojoj suštini znači Savez. Reč je korišćena da bi se napravila razlika između Starog Saveza i Novog Saveza, Starog Zaveta i Novog Zaveta. Posebno govoreći, reč se koristi u tretiranju sa posebnim, jedinstvenim savezima unutar Pisama.

II STAVOVI U ODNOSU NA BIBLIJU

Drugo područje ovog studija koji se tiče Biblije tretira različite stavove koje su ljudi imali prema Pismima u istoriji, kao i u ovim našim modernim vremenima. Ove stavove možemo da podelimo u šest osnovnih kategorija.

A. Racionalizam

Prva kategorija je Racionalizam. Ključni zaključak Racionalizma je da je um vrhovni autoritet. U suštini, postoje dva oblika Racionalizma: Ekstremni Racionalizam i Umereni Racionalizam. Ekstremni Racionalizam negira i mogućnost da Bog otkriva samog sebe, posebno kroz pisane dokumente kao što su Pisma. Ekstremni Racionalizam je pogled Ateizma ili Agnosticizma. U ranim danima Američke istorije, Ekstremni Racionalizam uključivao je teologiju Deizma, a to je teologija mnogih američkih praočeva. Ateizam, Agnosticizam i Deizam – sve su to primeri Ekstremnog Racionalizma.

Drugi oblik Racionalizma je Umereni Racionalizam, koji dopušta mogućnost nekog oblika otkrivenja od Boga, ali ide u tom pravcu da je ljudski um konačni sudija vrednosti takvog otkrivenja. Za Umereni Racionalizam danas školski primer je Modernizam ili Religiozni Liberalizam.

B. Misticizam

Druga kategorija stavova u odnosu prema Bibliji naziva se Mysticizam. Ključni zaključak Mysticizma je da je iskustvo vrhovni autoritet. Ukoliko se nešto uklapa u naše iskustvo, onda je to ispravno i vredi, ali ukoliko to nije slučaj, to je pogrešno. Oni tvrde da normativno otkrivenje ne može biti primljeno na uobičajen način. Oni koji se drže ovog stava će gledati u Bibliju i složiće se da je ona Reč Božija, ali idu dalje od toga i kažu da Reč Božija nije potpuna, da postoji još duhovnih i Božijih istina dostupnih ljudskoj duši, koje treba da 'ožive' da bi bile primljene. Oni se drže dodatih duhovnih istina koje idu iznad Pisama. Ovaj tip lažnog Mysticizma je naglašen u teologiji Panteizma, Kvekerizma i Tome Kempiskog.

Nije svaki Misticizam pogrešan. Postoji i oblik Istinskog Misticizma. Istinski Misticizam je prosvetljenje uma od Duha Svetoga, kroz Pisma. U Judi 3, termin vera odnosi se na celokupno telo istine; '*Celokupno telo istine, koje je jednom zauvek predana Crkvi preko apostola.*' Već imamo celu istinu, koju je Gospod odlučio da nam da. Nema potrebe da tragamo za mističnim iskustvima u pokušaju da zadobijemo dodatnu istinu, koja ide iznad onoga što piše Biblija. Istinski Misticizam veruje u prosvetljenje Duha Svetoga kroz Pisma, dok lažni Misticizam tvrdi da je iskustvo konačna presuda za određivanje toga šta je istina, a što nije. Istinski biblijski mistik veruje da je Biblija konačni autoritet i sva naša iskustva moraju biti prosuđena od strane Pisma. Nikako sebi ne smemo da dozvolimo da naše iskustvo sudi Pismima.

C. Romanizam

Treća kategorija stavova prema Pismima je Romanizam, a on podučava da je Rimska crkva vrhovni autoritet. Ovaj pogled kaže da je Biblija proizvod crkve, tako da samo crkva može biti njen istinski tumač. U Romanizmu, na Pisma se gleda kao da su nepotpuna i da ima još istina koje su dostupne crkvi kroz nju samu. Romanizam snažno naglašava zamagljenost Pisama, govoreći da, zbog toga što su ona zamagljena, samo crkva može da ukloni ili razveje tu maglu. Crkva je tako dominantni faktor koji određuje što svaki odlomak znači.

U Romanizmu, izuzetan naglasak se stavlja na autoritet koji se daje crkvenoj tradiciji. Isto tako, Romanizam ima snažnu tendenciju da prioritet autorstva da latinskom prevodu Vulgata, a ne Hebrejskim ili Grčkim Pismima, uprkos tome što je Vulgata samo prevod sa Hebrejskog i Grčkog. U Romanizmu se latinskoj Vulgati često daje autoritet ispred originalnih – Hebrejskog Starog Zaveta i Grčkog Novog Zaveta.

Nadalje, vezano uz sve ovo, Romanizam se čvrsto drži koncepta apostolskog nasledstva. Oni uče da je Petar bio prvi papa i da od tada postoj neprekinuta linija papinskog autoriteta, apostolskog nasleđa koje se proteže kroz sva papinstva. Zbog ovog apostolskog nasleđa, koje se može pronaći samo i jedino u Rimskoj crkvi, samo je ona ta koja poseduje istinu o tome što Biblija zapravo znači i Rimska crkva je ta koja mora da odredi značenje za nas. Ovo su razlozi zašto oni veruju da je crkva vrhovni autoritet.

D. Neopravoverje (Neoortodoks)

Četvrta kategorija stavova prema Pismima poznata je kao Neoortodoksje. U Neopravoverju, susret je vrhovni autoritet. Prema neoortodoksnoj teologiji, Biblija nije nepogrešiv svedok otkrivenju Boga u Reči koja je Hrist. Oni kažu da Biblija nije Reč Božija, ali u sebi sadrži Reč Božiju. Ostavljeno je pojedincu da odredi što unutar Biblije jeste, a što nije Reč Božija. Da bi se jasno moglo razumeti što jeste, a što nije Reč Božija, postoji potreba za nekakvim oblikom božanskog susreta. Svi oni naglašavaju ovu potrebu za božanskim susretom, iako se нико od njih međusobno ne slaže što tačno taj božanski susret jeste i kako osoba da zna da li je doživela taj božanski susret ili nije.

Nadalje, među njima postoji jako veliko neslaganje o tome što unutar Biblije jeste, a što nije Reč Božija. Kako ne veruju da je Biblija Reč Božija, već veruju da ona samo sadrži Reč Božiju, oni sami postaju konačni sudac o tome što se u Bibliji može smatrati za Reč Božiju, a što ne. Upravo zbog toga što je susret konačni autoritet, svako može da ima svoj vlastiti susret i unatoč tome da na kraju ima potpuno drugačije zaključke.

E. Kultovi

Peta kategorija stavova prema Bibliji su Kultovi. Kultovi uče da su Biblija, plus još neka druga pisanja, vrhovni autoritet. Ključna oznaka Kulta je da, iako potvrđuju da je Biblija Reč Božija, isto tako potvrđuju da i druga pisanja imaju jednako nadahnucé. Ta pisanja često postaju još važnija nego sama Biblija. Na primer, Mormonizam ima Knjigu Mormona, za koju oni smatraju da je nadahnuta. Hrišćanska Nauka ima Mary Baker Eddy's Book The Key to the Scriptures, za koju smatraju da je jednako nadahnuta. Ključna oznaka Kulta je da prihvata Bibliju kao Reč Božiju, plus pisanje nekog drugog kao podjednako, ako ne i još veći autoritet od Biblije. U ovoj kategoriji, Biblija nije jedini autoritet, već ima nadodanih pisanja od utemeljitelja Kulta, kojeg oni smatraju podjednakim autoritetom.

Zaključak: Ovih prvih pet kategorija stavova prema Pismima može biti kategorizovano kao lažni stavovi ili lažni pogledi na Bibliju, i to iz razloga što nijedan od njih nije voljan da prihvati Bibliju samu kao konačni autoritet. U Racionalizmu, um je uzdignut kao konačni autoritet. U Misticizmu, iskustvo je uzdignuto kao konačni autoritet. U Romanizmu, crkva je uzdignuta kao konačni autoritet. U Neopravoverju, lični susret je uzdignut kao konačni autoritet. Među Kultovima, Biblija plus pisanje utemeljivača Kulta uzdignuto je kao konačni autoritet. Nijedan od ovih prvih pet stavova ne može biti klasifikovan kao ispravan, jer nijedan od njih nije voljan da prihvati Bibliju kao jedini i konačni, vrhovni autoritet.

F. Pravoverje (Ispravno verovanje)

Samo šesta kategorija stavova je ispravan biblijski stav u odnosu na Pisma. Ovo je stav ispravnog verovanja: Samo Biblija je vrhovni i konačni autoritet. Pravoverni vernici će potvrditi da je Biblija nepogrešiva Reč Božija. U originalnim Spisima, ona je nadahnuta i bez ikakve pogreške. Biblija je konačni i jedini autoritet u svim načinima i stvarima vere i prakse. Biblija je istina u svemu u čemu ona kaže da je istina.

Kada govorimo o umu ili o razumu, on mora da se podloži i služi Reči Božijoj. Ukoliko um razmišlja u terminima koji su suprotni Pismima, nije um taj koji će suditi Pismima, već Pisma prosuđuju misli uma. Kada govorimo o iskustvu iz Misticizma, Biblija je konačni sudija svakog iskustva i ne može iskustvo da odredi istinu o Pismima. Kada govorimo o Romanizmu, nije crkva ta koja određuje smisao Biblije, već upravo suprotno; Biblija određuje ispravno mesto crkve. Kada govorimo o susretu, čovek nema potrebu za jedinstvenim susretom pre nego što može da razume šta je u Pismima Reč Božija; Biblija jeste Reč Božija. Ukoliko čovek jeste vernik, i ukoliko jeste regenerisan od Duha Svetoga, on po samoj prirodi svog odnosa sa Bogom prima od Boga prosvetljenje od Duha Svetoga i sposobljen je da razume Pisma. Kada govorimo o pitanju kultova, odgovor pravoverja jeste da je Biblija i samo Biblija vrhovni autoritet. Šezdeset i šest knjiga iz Pisama je sve što je nadahnuto od Boga u pisanoj formi. Svako drugo pisanje je pisanje lažnih proroka i lažnih proročica. Oni koji se drže Biblije kao vrhovnog autoriteta veruju da je spoznaja podložna Bibliji i nema nikakvog 'unutrašnjeg svetla' koje može da doda otkrivenje koje ide iznad Biblije. Postoji samo svetlo Duha Svetoga, koje nam osvetljava značenje Pisama, ali ne dodaje nikakva nova otkrivenja. Ne postoji nikakav autoritet, niti od crkve niti od čoveka, iznad onoga koji je dan samim Pismima.

III. ČUDA BIBLIJE

Treće glavno područje ovog studija će govoriti o čudima Biblije koja se mogu videti na četiri različita načina: u svom uobličavanju (formiranju), u svom očuvanju, po pitanju teme i u svom uticaju.

A. Formiranje Biblije

Formiranje Biblije pokazuje njenu raznolikost u jedinstvu. Na primer, vremenski period između pisanja prve i poslednje knjige Biblije je oko 1600 godina. Uprkos tome, nijedan njen deo ne protivreči nijednom njenom drugom delu.

Nadalje, Gospod je koristio gotovo 40 različitih ljudi koji su napisali sve knjige iz Pisama. Kako postoji sve-ukupno 66 knjiga, neki od tih ljudi napisali su više od jedne knjige. Šezdeset i šest knjiga Biblije je napisano od strane 40 različitih autora u periodu od hiljadu i šesto godina. Ovde ćemo postaviti jedan test. Uzmite bilo koju temu iz, na primer, nauke i uzmite zadani period od hiljadu i šesto godina. Odaberite 40 naučnika koji su u tom vremenu napisali svoje naučne knjige dok ne dođete do ukupno 66 knjiga, napisanih od strane 40 različitih naučnika, u periodu od hiljadu i šesto godina. Pitam: Da li bi bilo ikakvog stvarnog jedinstva, da li je moguće da bi rezultat bio u potpunosti neprotivrečan? Odgovor je očigledan. Samo površan pogled u istoriju učiniće da uvidimo kako je nemoguće pronaći nešto slično jedinstvenom načinu na koji je formirana Biblija. Uistinu, formacija Biblije pokazuje jedinstvenu različitost unutar njene jedinstvenosti. Upravo zbog toga što poseduje savršeno jedinstvo, unutar Pisama nalazimo jednoobraznost, tako da nijedan deo ne protivreči drugom.

Različitost u formiranju Biblije može se videti na još više načina. Postoje i drugi faktori koji pokazuju jedinstvenost i čudo formiranja Pisama.

1. Njena raznovrsnost jezika

Jedan primer koji pokazuje jedinstvenost njenog formiranja jeste činjenica da su Pisma napisana na tri različita jezika. Većina je napisana na Hebrejskom. Drugi veliki deo je napisan na Grčkom. Jedan mali deo napisan je na Aramejskom jeziku. Stoga, ne samo da imamo 40 autora, koji su napisali 66 knjiga, u periodu od hiljadu i šesto godina, već je sve to napisano na tri različitia jezika: Hebrejskom, Grčkom i Aramejskom. I dalje nalazimo različitost u jedinstvu, koje rezultira savršenom usklađenošću.

2. Različitost njenih lokacija

Različitost u lokacijama vidljiva je u tome da su knjige iz Pisama napisane na barem šest različitih delova sveta. Većina toga je napisana u zemlji Izraelskoj, dok su njeni drugi delovi napisani u Vavilonu, Egiptu, u Grčkoj, Rimu, Arabiji i, možda, na još ponekom mestu, tako da različitost može biti viđena i u tome da, iako su Pisma pisana u barem šest različitih zemalja, i dalje postoji savršena usklađenost.

3. Različitost njenih autora

Još jedan način da se pokaže ova različitost jeste činjenica da svi pisci nisu po svom zanimanju bili profesionalni književnici. Zapravo, činjenice nam ukazuju da postoji barem 11 različitih zanimanja između tih 40 autora: kraljevi, sveštenici, proroci, vojnici, državnici,

pastiri, ribari, poreznici, lekari, izrađivači šatora i seljaci. Ovih 40 autora imaju barem 11 različitih zanimanja. Govorimo, dakle, o jako širokom opsegu veštine i stila pisanja. Uprkos svim ovim različitostima, i dalje postoji savršena usklađenost.

4. Različitost njene literarne forme

Jedinstvenost njene različitosti može biti vidljiva na još jedan način, a to je da u njoj postoji barem osam različitih literarnih formi: istorijsko pripovedanje, biografije, poezija, izreke, drame, propovedi, pisma ili poslanice i psalmi. Uprkos množini ovih različitih formi, i dalje nalazimo savršenu usklađenost.

Zaključak: Prvo čudo Biblije vidimo u njenom formiranju i u tome da u tom formiranju postoji izuzetna različitost. Pisana je u periodu od preko hiljadu i šesto godina, od strane 40 autora, koji su napisali 66 knjiga na tri različita jezika, u šest različitih zemalja, autori imaju barem 11 različitih zanimanja i pišu u barem osam različitih literarnih formi, a ipak proizvode savršenu usklađenost. Ovo bi bilo uistinu nemoguće sa bilo kojom drugom temom ili knjigom.

B. Očuvanje Biblije

Drugo čudo Biblije vidljivo je u njenom očuvanju, i to na dva načina: njen nepromenjeno stanje i njena neuništivost.

1. Njeno nepromenjeno stanje

Prvo, sam tekst je ostao nedirnut. Ponekad će ljudi pitati: Kako da znamo da imamo izvorne rukopise? Kako da znamo da pred sobom imamo Bibliju onaku kakva je originalno zapisana?

Gospod je sačuval veliki broj grčkih tekstova i upravo uz pomoć velike količine tih grčkih tekstova moguće je sasvim jasno odrediti kakav je bio originalni grčki Novi Zavet.

Što se tiče Starog Zaveta, nema ni blizu tako mnogo postojećih rukopisa kao što ih ima u slučaju Novog Zaveta. Međutim, znamo da je sam tekst ostao nedodirnut, zbog jedne izuzetno važne činjenice. Pre 1947, najstariji hebrejski rukopis, poznat kao Mazorecki tekst, datirao je otprilike u 1000.-tu godinu nove ere i upravo zbog tolikog vremenskog razmaka u odnosu na opisane događaje, brojni kritičari Pisama zbijali su šale sa tim i pitali se kako je moguće da neko veruje da je Stari Zavet ostao tako čist. Onda, 1947. dolazi do otkrivanja Svitaka sa Mrtvog mora. Kasnije, kako su arheolozi nastavili sa iskopavanjem nalazišta na kojem su Svitci otkriveni, barem po neki komadić od svake knjige Starog Zaveta je pronađen, izuzet Knjige o Esteri. Ukoliko neko upoređuje Hebrejski iz tekstova Svitaka s Mrtvog mora, koji datiraju između 100 godina pre i 100 godina posle Hrista, sa Hebrejskim iz Mazoretskih tekstova, doslovno ne postoji nijedna razlika, iako Svitke s Mrtvog Mora i Mazoretski tekst deli dobrih hiljadu godina. Čak i tamo gde postoji određena varijacija, ni u kom slučaju ne postoji promena smisla. Na primer, jedan tekst može da kaže: 'Otišao je u Jerusalim', a drugi: 'Otišao je prema Jerusalimu'. Iako postoji mala varijacija između dva teksta, samo značenje se nije promenilo. Osoba je otišla u Jerusalim. Dakle, tekst je ostao nedirnut.

2. Njena neuništivost

Drugi dokaz biblijskog očuvanja nalazimo u njenoj neuništivosti. Prva Petrova 1:23-25 kaže: ***Nanovo ste rođeni, ne iz semena raspadljiva, nego neraspadljiva, Rečju Božjom koja***

živi i ostaje doveka. Jer, svako je telo kao trava i sva slava čovečija kao cvet po travi. Usahnu trava i cvet njezin otpade, ali reč Gospodnja ostaje doveka, a ta reč jeste evanđelje koje vam je navešteno.

Gospod je obećao da će On sačuvati Svoju reč. Uistinu, postoji sasvim dovoljno dokaza za ovo kroz istoriju, o načinima kako su ljudi pokušavali da unište Pismo, ali je ono ostalo sačuvano.

Na primer, Rimski imperator Dioklecijan je rekao: 'Hrišćanska religija je uništena i obožavanje bogova je obnovljeno.' Samo deset godina nakon toga, imperator Konstantin učinio je Hrišćanstvo državnom religijom. Francuski filozof Voltaire je izjavio: 'Pedeset godina od sada, svet više neće ni čuti za Bibliju niti će je pominjati.' Tačno 50 godina posle, Biblijsko Društvo iz Ženeve otkupilo je upravo štampariju koju je Volter koristio da bi objavio ovu izjavu i upotrebilo je da otpočne sa štampanjem Biblije.

Tyndale je bio jedan od ranih prevodilaca Biblije na engleski. On sam bio je podvrgnut strahovitim progonstvima, i to do tačke da su njegovi prevodi doslovno bili uništeni. Njegovi protivnici hvalisali su se da se Biblija više nikada neće ni pojaviti u Engleskoj. Uprkos tome, u ovom našem vremenu, velika većina Biblija koja se štampa po celom svetu su upravo Engleske Biblije.

Thomas Payne je bio Američki filozof, jedan od članova očeva-utemeljitelja Amerike. On je bio kritičar Pisama, koji je otpočeo da piše čitavu seriju diatriba (klevetničkih govorova) protiv Biblije, izjavljujući: 'Kada ja završim s ovim, u Americi neće ostati ni pet Biblija.' Iako je Thomas Payne pisao i ponešto dobro u odbrani Američke revolucije i nezavisnosti, zasigurno je bio u potpunosti u krivu u vezi s Pismima. Zapravo, čak i u mojoj privatnoj biblioteci, ja imam više od pet biblija. Uistinu, u ovoj zemlji postoje milioni Biblija, a to je uočljivije više nego što je on predvideo da će ostati.

Ovo su očigledni dokazi da Biblija ostaje neuništiva upravo kroz Božiju moć da sačuva. Čuda Biblije mogu biti uočena kroz njeno formiranje i kroz njeno očuvanje.

C. Tematika Biblije

Treće čudo Biblije je njena tematika. Tema Pisama jedinstvena je među svim drugim knjigama, uključujući i druge svete knjige. Na primer, tema Biblije uključuje Ličnost, Jedinstvo i Trojstvo Božije. Biblija govori o poreklu čovečanstva i o Padu. Ona uvodi jedinstveni koncept Boga-Čoveka u Osobi Isusa Hrista. Govori o tome da Bog obezbeđuje spasenje. Njeni proročki delovi govore o kulminaciji celokupne istorije. Pitanje tema u Bibliji je raznoliko kao i samo njeno formiranje.

Uprkos različitosti po pitanju tematike, i dalje je uočljiv ujedinjujući princip u tome da sve te stvari koje se čine nepovezanima, u konačnici idu ka kulminaciji istorije u očitovanju Slave Božije. Bog će biti proslavljen kroz sve ove različite programe u koje nas On uvodi kroz Pisma; kao što su, spasenje čoveka, istorija Izraela, Mesijansko Kraljevstvo i još mnogi drugi načini; kombinujući tako brojne i različite teme sa kojima pred nas iznosi ujedinjujući princip proslavljanja Gospoda i kroz koji nam pokazuje jedinstvenost i čudesnost same Biblije.

D. Uticaj Biblije

Četvrti čudo Biblije vidljivo je kroz sam njen uticaj. Biblija ima izuzetan uticaj na pojedince, bez obzira da li se radi o istinskim vernicima ili čak o nevernicima. Biblija je promenila živote mnogih pojedinaca, nadahnula je pisanje različitih klasika i romana. Nadahnula je platna nekih od najvećih umetnika u istoriji čovečanstva. Ona uistinu ima izuzetan uticaj na čoveka-pojedinca, u umetnosti, u nauci i humanistici.

Ona je, takođe, imala uticaj i na narode. Koncepti poput; čistote, zakonodavstva, časti, kao i religioznosti – svi dolaze upravo iz uticaja koje Pismo ima na narode koji su ga prigrili.

Zapravo, mnogi zakonski kodeksi u zapadnom svetu, u Evropi i Novom svetu, pod uticajem su zakonskih kodeksa iz Pisama.

Ali, još mnogo važnije, Biblija ima uticaj na pojedince tako što ih dovodi do jednog ličnog odnosa sa samim Gospodom. Kroz Pisma, takvi jasno uviđaju da su grešnici i znaju da ama baš ništa ne mogu sami po sebi učiniti povodom svog greha. Cena za greh mora biti plaćena i Isus je platio tu cenu. Biblija kao rezultat svog uticaja ima regeneraciju i spasenje bezbrojnih pojedinaca.

IV. Natprirodno poreklo Biblije

Poslednje područje ove diskusije koja govori o prirodi Biblije govoriće o njenom natprirodnom poreklu i o tome da se ono može videti na deset različitih načina.

A. Knjiga o Bogu

Prvo, natprirodno poreklo Biblije može se jasno videti u tome da je to knjiga o Bogu. Biblija je teocentrična; Bog je samo središte Pisama. Nadalje, dok druge svete knjige mogu govoriti o Bogu, Biblija je i dalje jedinstvena među svim drugim knjigama po načinu na koji govorи o Богу. Biblija predstavlja Boga kao različitog od bogova drugih savremenih pisaca. Dalje, Biblija predstavlja Boga kao monoteističkog, a ne kao politeističke bogove, koji su bili široko rasprostranjeni u vreme zapisivanja Pisama. Iako će posle svete knjige, kao što su Kur'an i neke druge, takođe govoriti o monoteizmu, čak i ovde je Biblija jedinstvena, jer samo ona govorи o Trojstvu ovog monoteizma. Uistinu, Biblija je knjiga o Bogu koja predstavlja Njega kao različitog od drugih bogova, opisanih u drugim svetim knjigama, bez obzira da li se radi o savremenim knjigama ili knjigama napisanim posle toga.

B. U odnosu na problem greha

Drugi način na koji se jasno može uvideti natprirodno poreklo Biblije je u tome što samo Biblija predstavlja problem greha i daje delotvoran lek za njega. Samo Biblija govorи o grehu i onome što greh uistinu jeste. Samo Biblija predstavlja lek koji stvarno i uistinu deluje i za koji svedoče mnogi koji su iskusili natprirodno delo Pisama u svojim životima.

C. U svojoj etici i moralu

Treći način na koji se jasno može videti natprirodno poreklo Biblije jeste to što je jedinstvena u svojoj etici i moralu. Na primer, etika i moral Biblije su sveobuhvatni u smislu da pokrivaju i zadiru u svako područje ljudskog vladanja. Pokrivaju odnose među supružnicima, između roditelja i dece; ispravno vladanje poslodavaca prema zaposlenima; onih koji su na vlasti prema građanima te države. Zadiru u mnoga područja života, poput seksualnog, poslovnog,

ekonomskog, rekreacije. U svim ovim područjima, etika i moral Pisama su izuzetno sveobuhatni.

Dalje, etika i moral Biblije jedinstveni su u tome da sude i samim motivima. Biblija ne tretira samo sa vanjskim saobražavanjem sa standardima etike i morala, kao što to čine druge knjige, već tretira sa motivima koji su uključeni u delovanje čoveka.

Konačno, Biblija obezbeđuje jedini temelj za istinsko etičko ponašanje; ponašanje koje se temeljni na prepoznavanju da Bog postoji i da će on suditi svakom čoveku prema njegovim delima.

D. U svojoj neprekinutosti

Četvrti način u kojem je vidljivo njenu natprirodno poreklo jeste neprekinutost (kontinuitet) Biblije. U Bibliji, postoji jedna savršena usklađenost uprkos tome što postoji 66 različitih knjiga, napisanih od 40 različitih autora, u periodu od preko hiljadu i šesto godina, na tri različita jezika, na šest različitih lokaliteta (zemalja), od strane autora koji su imali barem 11 različitih zanimanja i koji su za to pisanje koristili barem osam različitih literarnih formi. Sve druge svete knjige napisane su od strane jednog autora u jako kratkom vremenskom roku. Kur'an, na primer, je napisan od strane jednog autora: Muhameda. Stoga, kontinuitet Biblije, njena neprekinutost, je dokaz njenog natprirodnog porekla.

E. U njenim proroštvinama

Peti način na koji je vidljivo natprirodno poreklo Pisama jesu proroštva iz Pisama i njihovo ispunjenje. Druge svete knjige sadrže proroštva koja su otvorena za razna tumačenja, tako da na kraju, šta god da se desi i kako god da stvari ispadnu, i dalje može da se tvrdi da su ona ispunjena. Sa Biblijom to nije slučaj. Biblija sadrži samo jasna proroštva, koja su često usmerena jako precizno i veoma ograničeno. Stoga, kada i dođe ispunjenje proroštva, ono je izuzetno precizno. Nijedna druga sveta knjiga ne može da nas usmeri u dugu seriju proroštava nakon koje sledi savršeno ispunjenje, i baš to je ono što imamo u Bibliji. Sve druge svete knjige, kako su napisane od samo jednog autora u kratkom vremenskom periodu, jasno, ne mogu da pokažu proroštvo i ispunjenje. Međutim, zbog jedinstvenosti Biblije, koja je vidljiva i u tome da je pisana preko hiljadu i šesto godina, od 40 različitih autora, možemo videti kako jedan pisac zapisuje proroštvo, a onda, mnogo godina kasnije, drugi pisac zapisuje ispunjenje tog proroštva.

F. U njenim Tipovima i Antitipovima

Šesti vidljivi način natprirodnog porekla Biblije jeste u njenim Tipovima i Antitipovima. Ovi Tipovi i Antitipovi pokazuju jedinstvenost Starog i Novog Zaveta. Iako je proteklo otpirlike 450 godina između poslednje knjige Starog i prve knjige Novog Zaveta, iako se prelazi sa Hebrejskog jezika Starog Zaveta na Grčki jezik Novog, tipologija Starog ima jasno i očigledno ispunjenje u Antitipovima Novog Zaveta. Postoji jedno jasno jedinstvo Starog i Novog Zaveta uprkos različitosti jezika i vekovima koji razdvajaju ova dva Zaveta.

G. U njenoj književnoj vrednosti

Sedmi način na koji se vidi natprirodno poreklo Biblije ogleda se u njenoj literarnoj jedinstvenosti. Čak i nevernici uočavaju izuzetnu literarnu vrednost Biblije. Do dana današnjeg, Biblija se studira i proučava kao književnost, literatura, na mnogim našim

univerzitetima. U savremenoj literaturi nema ničeg što se može uporediti s jedinstvenošću Biblije.

H. U odsustvu predrasuda

Osmi način na koji se vidi natprirodno poreklo Biblije jeste u tome što ona nema predrasuda. Velika većina drugih svetih knjiga nikada nam ne daje izveštaj o nedostacima svojih junaka. Njihovi junaci su uvek upravo to: junaci. Biblija to ne čini. Ona i te kako ističe nedostatke i promašaje svojih junaka, jednako kao i njihove najbolje kvalitete. Na primer, kralj David je u Pismima nazvan **Čovek po Božijem srcu**. David nam je u Pismima prikazan kao junak, veliki ratnik i kao osoba koja je dobijala pobeđe koristeći svoju vojnu moć i sposobnosti. U isto to vreme, ista Biblija ističe i Davidove neuspehe. Njegov neuspeh u ispravnom tretiranju svog sina Abšaloma u odnosu otac – sin, jasno nam se prikazuje. Biblija nas isto tako izveštava o Davidovom preljubništvu i o tome da je počinio ubistvo. Biblija je uistinu bez predrasuda i po tome što ukazuje na nedostatke i promašaje svojih junaka.

I. U Njenoj naučnoj tačnosti

Deveti način u kojem se vidi natprirodno poreklo Biblije tiče se Biblije i nauke. Biblija nije knjiga o znanosti, ali kada se dodiruje neke naučne tačke, ona je apsolutno tačna. Samo naučne teorije idu protiv Pisama, ali one su upravo to do današnjih dana – samo teorije. One stvari koje su dokazane kao naučne činjenice nikada nisu bile niti jesu u neslaganju sa Pismima. Još jednom, Biblija nije knjiga o nauci, ali gde god da se dotiče nauke, potpuno je tačna i bez greške.

J. U Njenoj trajnoj svežini

Deseti i poslednji način uočavanja natprirodnog porekla Biblije je u njenoj trajnoj svežini. Ona se čita i onda se ponovo čita kao nijedna druga knjiga. Ja sam davno izgubio račun o tome koliko sam puta pročitao Bibliju otkad sam postao vernik u dobi od trinaest godina. Pročitao sam je mnogo puta, opet i iznova, i nikad mi nije izgledala dosadno. Ja lično teško da mogu da podnesem da neke knjige pročitam po drugi put, jer znam zaplet i znam šta će se desiti, tako da ne čitam knjige po drugi put. Ali, postoji razlika kada je u pitanju Biblija, iznova i iznova je čitam, i upravo zato što sadrži neprolaznu svežinu, neprekidno zaokuplja sav moj interes.

Kao što je Lewis Sperry Chafer zapisao: '*Biblija je knjiga koju čovek ne može da napiše sve i da hoće, ali je Biblija i knjiga koju čovek nikada ne bi napisao sve i da može.*'